

อรัญประเทศ ประตูลู่

กัมพูชา

อรัญประเทศ เป็นเมืองชายแดนติดกับกัมพูชาด้านทิศตะวันออกสุดของจังหวัดสระแก้ว ทำให้ไม่ถึงเรียกว่าเมืองอรัญประเทศ ซึ่งแปลว่าเมืองป่านั่น ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน แต่ทราบว่าเดิมเรียกว่า “บ้านหินแร่” และได้เปลี่ยนไปเป็น “เมืองอรัญประเทศ” เมื่อ พ.ศ. 2393 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ต่อมาถูกลดฐานะจากเมืองให้เป็นกิ่งอำเภอ และเป็นอำเภออรัญประเทศ เมื่อ พ.ศ. 2453 จึงนับได้ว่าเป็นเมืองที่เก่าแก่เมืองหนึ่ง

จากอดีต....จนถึงปัจจุบัน

ชุมชนหลักของอรัญประเทศในปัจจุบันคือ เทศบาลตำบลอรัญประเทศ มีพื้นที่เขตเทศบาลประมาณ 5 ตารางกิโลเมตร ที่น่าสังเกตคือเป็นเทศบาลที่มีพื้นที่ติดต่อกับแนวเขตชายแดนไทย-กัมพูชาโดยตรง และเคยเป็นเมืองศูนย์กลางธุรกิจการค้าชายแดนที่สำคัญทางภาคตะวันออกของประเทศ แต่เมื่อเกิดภาวะสงครามภายในกัมพูชาในปี พ.ศ. 2520 จึงทำให้ภาวะการค้าดังกล่าวต้องยุติไปชั่วคราวหนึ่ง อย่างไรก็ตามผลของสงครามทำให้ราษฎรชาวกัมพูชาหลบหนีภัยสงคราม อพยพข้ามพรมแดนเข้ามาเป็นจำนวนมาก และมีการจัดตั้งสำนักงานขององค์การความช่วยเหลือระหว่างประเทศ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งหน่วยทหารต่างๆ ในอำเภออรัญประเทศอย่างมากมาย เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อพยพชาวกัมพูชาประมาณ 300,000 คนที่อยู่ในค่ายอพยพ ซึ่งตั้งอยู่ตามแนวเขตชายแดน ภาวะเช่นนี้ได้มีส่วนสนับสนุนให้การค้า และการบริการของเมืองอรัญประเทศเจริญรุดหน้าต่อไป เนื่องจากอรัญประเทศมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างผิดหูผิดตา ส่งผลให้มีความต้องการบริโภคสินค้าในรูปแบบ ลักษณะ และคุณภาพ แตกต่างกันไปตามรสนิยมและประเภทของตัวบุคคลที่โยกย้ายเข้าไปอยู่อาศัย ซึ่งก็ได้ไปกระตุ้นให้ธุรกิจต่างๆ ในพื้นที่ เคลื่อนไหวไหลเวียนกันอย่างคับคั่ง

“

เมืองอรัญประเทศได้กลายเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าชายแดนที่สำคัญเมื่อได้เปิดเป็นจุดผ่านแดนถาวรที่บ้านคลองลึก

”

เมืองคู่ค้าชายแดน...อรัญประเทศ-ปอยเปต

ณ วันนี้สงครามการสู้รบบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาด้านนี้แทบจะพูดได้ว่าปิดฉากลงแล้วดังจะเห็นได้จากเมืองปอยเปตของจังหวัดบันเตียเมียนเจยที่ตั้งอยู่ฝั่งตรงข้ามกับด้านพรมแดนและสะพานข้ามแดนอรัญประเทศ มีการตั้งถิ่นฐานกันอย่างถาวรและเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว อาคารที่พักอาศัย อาคารร้านค้า ห้องแถว สถานที่ส่วนราชการ โรงแรมและคาสิโน ผุดขึ้นราวดอกเห็ดเป็นนัยที่บ่งบอกว่าความสงบได้มาเยือนชายแดนด้านนี้แล้ว อย่างไรก็ตามเมืองปอยเปตจะเจริญเติบโตได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยและพึ่งพาเมืองอรัญประเทศเป็นอย่างมาก จึงไม่น่าประหลาดใจว่าเมืองอรัญประเทศ ได้กลายเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าชายแดนที่สำคัญของประเทศขึ้นมาทันที โดยเฉพาะเมื่อได้เปิดเป็นจุดผ่านแดนถาวรที่บ้านคลองลึก ทุกวันนี้ตลาดสินค้าที่จุดผ่านแดน (ตลาดโรงเกลือและตลาดมิตรภาพ) ก็คึกคักด้วยผู้คนและสินค้านานาชนิด ทั้งจากฝั่งไทยและฝั่งกัมพูชา ซึ่งมีการ

แลกเปลี่ยนไปมาไม่ได้ขาดและสูงถึงปีละ 5-7 พันล้านบาท มีคนเดินทางเข้า-ออก มากกว่า 600,000 คน ทั้งประชาชน นักธุรกิจ และนักท่องเที่ยว รวมทั้งข้อเท็จจริงขณะนี้ปรากฏว่าธุรกิจหลายประเภท เช่น ธุรกิจร้านอาหาร/ภัตตาคาร โรงแรม แหล่งบันเทิง และสถานี่ขนส่งเกิดขึ้นติดตามมาเพื่อรองรับการขยายตัวจากการค้าชายแดน และการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะจุดการค้าชายแดนบ้านคลองลึกจะเป็นจุดพักของนักท่องเที่ยวก่อนที่จะเดินทางไปเยี่ยมชมนครวัด-นครธม ซึ่งเป็นหนึ่งในเจ็ดสิ่งมหัศจรรย์ของโลกที่เลี่ยมเรียบของกัมพูชา

ทั้งนี้เพราะอรัญประเทศเป็นเพียงจุดเดียวที่มีเส้นทางติดต่อกับแหล่งท่องเที่ยวและเมืองสำคัญของกัมพูชาได้สะดวกที่สุดทั้งในฝั่งไทยและฝั่งกัมพูชา ตามถนนหมายเลข 5 และ 6 คือ อรัญประเทศ-ปอยเปต-ศรีโสภณ-พระตะบอง-โพธิ์สัตย์-กำปงชนัง-พนมเปญ-กำปงจาม-กำปงธม-เสียมเรียบ-ศรีโสภณ-ปอยเปต-อรัญประเทศ แม้ว่า ขณะนี้สภาพถนนจะเป็นลูกรังและเป็นหลุมเป็นบ่อเกือบตลอดเส้นทาง แต่ก็ได้รับความช่วยเหลือด้านเงินกู้จากต่างประเทศมาก่อสร้างใหม่แล้ว คาดว่า อีก 2-3 ปีข้างหน้าจะเสร็จสมบูรณ์ ทั้ง 2 เส้นทาง

การพัฒนาในอนาคต

ขณะนี้กัมพูชากำลังเร่งฟื้นฟูและพัฒนาประเทศอย่างไม่หยุดยั้ง ซึ่งยังคงต้องการความช่วยเหลือและการลงทุนจากนานาชาติ โดยเฉพาะการก่อสร้างถนน ระบบชลประทาน ไฟฟ้า และการสื่อสาร เพื่อไปกระตุ้นให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศเคลื่อนไหวก้าวหน้าทั้งในด้านการขนส่ง การผลิตสินค้า การเกษตร อุตสาหกรรม และอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีหลายประเทศได้

ขยายการลงทุนไปยังกัมพูชา เพราะมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติและค่าแรงงานต่ำ รวมทั้งยังได้สิทธิพิเศษต่างๆ จากนานาชาติในฐานะประเทศที่ยากจนและมีการพัฒนาน้อย นอกจากนี้กัมพูชายังพยายามที่จะเปลี่ยนไปสู่ระบบตลาดเสรี มีการแข่งขันเป็นไปตามกลไกราคาตลาดมากขึ้น โดยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนแล้วเมื่อปลายเดือนเมษายน 2545 ที่ผ่านมา จึงคาดว่าจะมีการพัฒนาความร่วมมือทางการค้าระหว่างอาเซียนด้วยกันมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน

ดังนั้น หากประเทศไทยยังชักช้าลังเลอยู่ อาจจะทำให้พลาดโอกาสและเสียเปรียบประเทศอื่นได้ ทั้งๆ ที่เราน่าจะเป็นฝ่ายได้เปรียบที่มีความสัมพันธ์เป็นเพื่อนบ้านใกล้ชิดทั้งในเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและประเพณี ตลอดจนยังมีความพร้อมทางเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานที่จะขยายโอกาสการทำธุรกิจร่วมกันระหว่างนักลงทุนไทยกับกัมพูชา

นโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการ

ภายใต้สถานการณ์เช่นนี้ ความต่อเนื่องของนโยบายรัฐบาลในการสนับสนุนการขยายตัวทางการค้าและการลงทุนกับกัมพูชา จึงเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐจะต้องแสดงจุดยืนในความร่วมมือที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่จะเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ได้รับผล

ประโยชน์ที่เท่าเทียมและเป็นธรรม จึงควรมีการเจรจาตกลงความร่วมมือในระดับทวิภาคีกับกัมพูชาให้มีความชัดเจนในเรื่องหลักเกณฑ์ รูปแบบ และวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างกัน เพื่อวางรากฐานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-กัมพูชา โดยเฉพาะในเรื่องของการลดหย่อนผ่านปรนให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า แรงงาน วัตถุดิบ ทรัพยากร เงินทุน และเทคโนโลยีระหว่างกันมากยิ่งขึ้นเป็นกรณีพิเศษและอย่างเป็นรูปธรรม

รัฐบาลจะต้องมีการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแก้ไขกฎระเบียบการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนให้ชัดเจนและต่อเนื่อง และที่สำคัญคือจะต้องมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้เกิดเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน และกระชับความแน่นแฟ้นเชื่อมโยงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมกันทั้งสองฝ่าย ไม่ใช่มีความสัมพันธ์กันแต่เพียงมีพื้นที่ติดต่อกันเท่านั้น

นอกจากนี้ ประเทศไทยจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของการค้าชายแดนที่จะเป็นตัวจักรสำคัญของการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค เพราะสามารถนำไปขยายผลและสร้างโอกาสในการทำงาน ยกกระดับมาตรฐานการครองชีพ และความเป็นอยู่ทางสังคมของประชาชนในพื้นที่ชายแดนให้ดีขึ้นเนื่องจาก

ธุรกิจการค้าขายแดนจำเป็นต้องมีเรื่อง การตลาด การเงินการธนาคาร การขนส่ง แลกเปลี่ยนสินค้า การท่องเที่ยว และ อุตสาหกรรมเพื่อส่งออกหรืออุตสาหกรรมที่ มีการผลิต และการขนส่งสินค้าจำนวนมาก เป็นองค์ประกอบสำคัญติดตามมา ซึ่ง ธุรกิจเหล่านี้ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก การบริการ และระบบ สาธารณูปโภคที่ดีตามสมควร

อรัญประเทศ.....ประตูเศรษฐกิจ สัมพูชา

การพัฒนาเมืองหลักชายแดนไทย-กัมพูชา ให้พร้อมรับกับสถานการณ์ การขยายตัวทางธุรกิจชายแดนและ ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชน จึง เป็นการเตรียมพร้อมที่จำเป็น โดยเฉพาะ อย่างยิ่งอรัญประเทศที่ไม่เฉพาะแค่เป็น ชุมชนศูนย์กลางตลาดสินค้าผ่านแดน เท่านั้น แต่ยังมีอาณาเขตอิทธิพลด้าน เศรษฐกิจและสังคมที่กว้างไกลในระดับ ระหว่างประเทศอีกด้วย เพราะว่าอรัญ ประเทศเป็นจุดผ่านแดนที่อยู่ใกล้และ ติดต่อเชื่อมโยงกับกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นฐาน เศรษฐกิจหลักของประเทศมากที่สุด นอกจากนี้ยังติดต่อเชื่อมโยงกับพื้นที่ บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกและภาค อีสานตอนล่างได้สะดวกและรวดเร็ว จึงนับได้ว่าเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่มีความ พร้อม และมีศักยภาพสูงที่จะพัฒนาให้ เป็นประตูสากลของไทยไปสู่กัมพูชา ดังนั้นจึงฟันธงได้เลยว่าอรัญประเทศเป็น เมืองชายแดนที่มีบทบาทสำคัญที่สุดของ ไทยด้านที่ติดกับกัมพูชา และเป็นพื้นที่ ไม่ไกลเกินจริงนักที่จะเห็นอรัญประเทศ เป็นศูนย์กลางการค้าและการขนส่งของ ภูมิภาคแถบนี้ที่สามารถดึงดูดธุรกิจ การลงทุน การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรม ให้เจริญรุดหน้าต่อไป

เพื่อให้สอดคล้องกับการเป็น ประตูเศรษฐกิจชายแดน **อรัญประเทศ จะต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุง โครงข่ายบริการพื้นฐานและสภาพแวดล้อมของเมือง** โดยเฉพาะบริเวณจุด ผ่านแดนถาวรคลองลึก ให้เป็นไปอย่างมี ระบบและเป็นระเบียบเรียบร้อย ให้ สอดคล้องกับความต้องการลงทุนของ ภาคเอกชน เนื่องจากการพัฒนา เศรษฐกิจชายแดนด้านอรัญประเทศจะ ขึ้นอยู่กับการลงทุนของภาคเอกชนชาว ไทยเป็นส่วนใหญ่ โดยคาดหวังว่าการ ลงทุนเหล่านี้ส่วนใหญ่จะต้องดำเนินการ ทั้งในพื้นที่ของเขตเทศบาลและพื้นที่ ติดต่อใกล้เคียง อาทิ การลงทุนพัฒนา พื้นที่ให้เป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม และเขตคลังสินค้าทัณฑ์บน หรือเขต ประกอบการค้าเสรีที่ปลอดจากภาระ ภาษีอากรและศุลกษัตริย์สินค้านำเข้าระหว่าง ไทยกับกัมพูชา ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ คือ การบริการตรวจสอบคุณภาพ การคัดเกรดและบรรจุ ไซโลและโกดัง สินค้า เพื่อรองรับการกระจายและพัก สินค้า วัตถุดิบ และสินค้าสำเร็จรูป รวมทั้งการท่องเที่ยวซึ่งประกอบด้วยศูนย์ อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว สถานขึ้นส่งผู้โดยสาร ธุรกิจโรงแรมและ ร้านอาหาร ธุรกิจนำเที่ยวหลายรูปแบบที่ เกิดขึ้นในอนาคต เช่น การท่องเที่ยวทาง ศิลปวัฒนธรรม และทางธรรมชาติ ใน บรรยากาศของเมืองชายแดนไทยเชื่อม โยงกับแหล่งท่องเที่ยวของกัมพูชา

คู่ขนานไปกับธุรกิจสันหนนาการและศูนย์ แสดงและจำหน่ายสินค้านานาชาติ ปลอดภัยอากร

การลงทุนเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อ เมื่อรัฐบาลให้การสนับสนุนในเรื่องของ ระบบบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการลงทุน ได้แก่ ถนน ระบบประปา ระบบป้องกันน้ำท่วม ระบบบำบัดน้ำเสียและจัดการขยะ รวมทั้งการพัฒนาจุดตรวจชายแดนให้ สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานสากล ทั้งการให้บริการ ด้านศุลกากรและตรวจคนเข้าเมือง

สรุป

อรัญประเทศเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่มี ความพร้อมและเหมาะสมที่จะเร่งรัด ให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นจนสามารถแข่งขัน ได้ในเวทีการค้าโลก โดยมีธุรกิจด้านการค้าขายแดนเป็นตัวนำและสร้างความ ต้องการถึงสินค้าและบริการอื่นๆ ตามมา หากการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ชายแดนไทย-กัมพูชาได้รับการผลักดัน เกิดเป็นรูปธรรมขึ้น ไม่ใช่เป็นแต่เพียง การสร้างสรรค์และก่อให้เกิดการพัฒนา ระบบเศรษฐกิจในระดับอำเภอและ จังหวัดเท่านั้น แต่นั่นหมายถึงการทำลาย กำแพงอุปสรรคระหว่างพม่าฝั่งไทยไปสู่ กัมพูชา อันเป็นการก่อให้เกิดมิติใหม่ ของการนำเข้าเงินตราต่างประเทศและ การสร้างงานเพิ่มรายได้แก่ประชาชน ตามภูมิภาคชายแดนให้มีชีวิตความเป็น อยู่ที่ดีขึ้น
